

WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI

Olsztyn, 23.12.2021r.

PS-VI.431.1.34.2021.ICH

*Szanowna Pani
Magdalena Bruździak
Kierownik
Działu Pomocy Instytucjonalnej
Miejskiego Ośrodka
Pomocy Społecznej w Nidzicy
Kierownik
Świetlicy Środowiskowej w Magdaleńcu
Magdaleniec 1A
13-100 Nidzica*

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Działając na podstawie upoważnień Wojewody Warmińsko-Mazurskiego Nr FK-IV.0030.899.2021 i Nr FK-IV.0030.900.2021 z dnia 23 listopada 2021 roku zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, w składzie:

1. Izabela Chowańska – główny specjalista, kierująca zespołem oraz
2. Lilla Kondrusik – główny specjalista,

przeprowadził kontrolę problemową w trybie zwykłym w Świetlicy Środowiskowej w Magdaleńcu. Czynności kontrolne rozpoczęto i zakończono w dniu 30 listopada 2021r. Przedmiotem kontroli była realizacja zadań placówki wsparcia dziennego oraz zgodność zatrudnienia pracowników z wymaganymi kwalifikacjami, w świetle przepisów:

- ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. 2020, poz. 821 ze zm.) – zwanej dalej ustawą lub ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 13 października 2015 roku w sprawie wymagań lokalowych i sanitarnych, jakie musi spełniać lokal, w którym ma być prowadzona placówka wsparcia dziennego (Dz.U. 2015 poz. 1630) – zwanego dalej rozporządzeniem.

W wystąpieniu pokontrolnym użyto następujących skrótów:

1. Placówka/Świetlica/kontrolowana Jednostka – co oznacza: Świetlicę Środowiskową w Magdaleńcu,
2. Kierownik – co oznacza: panią Magdalenę Bruździak, Kierownika Działu Pomocy Instytucjonalnej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nidzicy, kierującą pracą Świetlicy Środowiskowej w Magdaleńcu,
3. wychowawca/wychowawcy – co oznacza: wychowawców zatrudnionych w Świetlicy Środowiskowej w Magdaleńcu,

4. Regulamin – co oznacza: Regulamin Świetlicy Środowiskowej w Magdaleńcu,
5. Procedury – co oznacza: Zarządzenie Nr 33/2017 Dyrektora MOPS w Nidzicy z dnia 6 września 2017 r. w sprawie wprowadzenia procedury procesu rekrutacji, przyjmowania dzieci oraz dokumentacji obowiązującej w świetlicach środowiskowych i socjoterapeutycznych wchodzących w strukturę MOPS w Nidzicy,
6. MOPS w Nidzicy / Ośrodek – co oznacza: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nidzicy,

Kontrola obejmowała okres od dnia 1 stycznia 2020 roku do dnia jej zakończenia. Fakt jej przeprowadzenia odnotowano w rejestrze prowadzonym przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nidzicy. Kontrolę przeprowadzono w obecności pani Magdaleny Bruździak – Kierownika Działu Pomocy Instytucjonalnej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nidzicy, będącego jednocześnie Kierownikiem Świetlicy Środowiskowej w Magdaleńcu. Ustaleń dokonano w oparciu o analizę prowadzonej w Placówce dokumentacji, informacje i wyjaśnienia przekazane przez Kierownika oraz oględziny Placówki. Analizie poddano również dokumentację prowadzoną dla 10 losowo wybranych dzieci uczęszczających na zajęcia w Świetlicy.

Działalność Placówki w zakresie objętym kontrolą ocenia się **pozytywnie**.

I. Dokumenty organizacyjne kontrolowanej jednostki

Świetlica jest placówką wsparcia dziennego prowadzoną przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nidzicy. Ze schematu struktury organizacyjnej MOPS w Nidzicy, stanowiącego załącznik nr 1 do Zarządzenia Nr 16/2021 Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nidzicy z dnia 29 kwietnia 2021 r. wynika, że świetlice socjoterapeutyczne i środowiskowe wchodzi w skład Działu Pomocy Instytucjonalnej, którym kieruje Kierownik. Przedstawiony kontrolującym zakres czynności pani Magdaleny Bruździak potwierdzał powyższe.

W okresie objętym kontrolą szczegółowe zadania oraz organizację działania Świetlicy, w tym rodzaj dokumentacji dotyczącej dziecka i sposób jej prowadzenia, określał Regulamin Świetlicy Środowiskowej w Magdaleńcu, stanowiący Załącznik Nr 8 do Zarządzenia Nr 2/2018 Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej z dnia 02 stycznia 2018 r. /**akta kontroli str. 1-5/**, ze zmianami wprowadzonymi Zarządzeniem Nr 27/2021 Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nidzicy z dnia 20 sierpnia 2021 r. /**akta kontroli str. 6-8/**.

Kwestie związane z rekrutacją dzieci i młodzieży, współpracy wychowawców z osobami i instytucjami działającymi na rzecz dziecka oraz ze sposobem prowadzenia dokumentacji dodatkowo szczegółowo określono w Zarządzeniu Nr 33/2017 Dyrektora MOPS w Nidzicy z dnia 6 września 2017 r. w sprawie wprowadzenia procedury procesu rekrutacji, przyjmowania dzieci oraz dokumentacji obowiązującej w świetlicach środowiskowych i socjoterapeutycznych wchodzących w strukturę MOPS w Nidzicy /**akta kontroli str. 9-15/**.

Zgodnie z § 2 Regulaminu, celem działalności Świetlicy jest w szczególności:

- udzielanie dzieciom z rodzin zamieszkałych na terenie Gminy Nidzica pomocy w wyrównywaniu szans rozwojowych,
- zapewnienie dzieciom opieki wychowawczej,
- łagodzenie niedostatków wychowawczych w rodzinie,
- tworzenie warunków do nauki własnej i pomocy w nauce,
- rozwijanie zainteresowań i uzdolnień wychowanków,

- prowadzenie profilaktycznej działalności edukacyjnej w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii,
- eliminowanie zaburzeń zachowania.

Z § 10 ust. 1 Regulaminu wynika, że do Świetlicy przyjmuje się wychowanków na: ich prośbę, prośbę rodziców/opiekunów prawnych, wniosek szkoły, pracownika socjalnego Ośrodka, sądu, Policji. Z uzyskanych informacji wynika, że w okresie podlegającym kontroli nie było wychowanek skierowanego do Placówki przez sąd /**akta kontroli str. 16/**.

Zgodnie z Procedurami rekrutacja dzieci prowadzona jest w okresie wakacyjnym i trwa zawsze do 28 sierpnia każdego roku. Do tego dnia wychowawca zobowiązany jest posiadać imienny wykaz zrekrutowanych wychowanków oraz starannie wypełnione *karty zgłoszenia dziecka*, podpisane przez rodziców/opiekunów prawnych. Dzieci mogą być zapisywane do Świetlicy także w ciągu trwania roku szkolnego, gdy zaistnieje taka potrzeba. Przyjęcie do Świetlicy odbywa się bez skierowania, po uzyskaniu pisemnej zgody rodzica lub opiekuna prawnego. Pobyt podopiecznych w Placówce jest nieodpłatny i dobrowolny.

Świetlica przeznaczona jest dla 20 wychowanków, w przypadku gdy liczba zapisanych dzieci przekroczy 15, zajęcia mogą być organizowane w podziale na grupy, z uwzględnieniem ich wieku. Czynna jest cały rok kalendarzowy, w godzinach dostosowanych do potrzeb dzieci i młodzieży, z wyjątkiem świąt i dni ustawowo wolnych od pracy lub gdy organizowany jest wyjazdowy wypoczynek letni i zimowy bądź przeprowadzane są niezbędne prace remontowe, konserwatorskie i porządkowe. W okresie wakacji letnich oraz ferii zimowych zajęcia prowadzone w Świetlicy mogą być realizowane w formie: półkolonii, kolonii i obozów.

Po ogłoszeniu stanu zagrożenia epidemicznego na terenie kraju Placówka działała zgodnie z wytycznymi otrzymywanymi od Wojewody Warmińsko-Mazurskiego, a od 30 października 2020 r. zgodnie z Rozporządzeniami Rady Ministrów regulującymi określone ograniczenia, nakazy i zakazy w związku z wystąpieniem stanu epidemii. W celu zapobiegania rozprzestrzenianiu się wirusa oraz zapobieganiu zachorowaniom na COVID-19, przyjęto także *Instrukcję postępowania w związku z zapobieganiem wirusa SARS-CoV-2 w Świetlicy Środowiskowej w Magdaleńcu /akta kontroli str. 20-23/*. W celu utrzymania kontaktu z dziećmi i ich rodzicami wychowawca kontaktował się z nimi z wykorzystaniem metod i technik porozumiewania się na odległość, tj. telefonicznie, za pomocą Messengera, WhatsAppa oraz poczty e-mail.

II. Zgodność zatrudnienia pracowników z wymaganymi kwalifikacjami

W myśl art. 25 ust. 1 ustawy placówką wsparcia dziennego kieruje kierownik, którym w okresie objętym kontrolą była pani Magdalena Bruździak. Ww. osoba posiada kwalifikacje, o których mowa w art. 25 ust. 2 pkt 1, lit. a. ustawy. Zatrudniona jest na umowę o pracę na czas nieokreślony w wymiarze 1 etatu, jako kierownik Działu Pomocy Instytucjonalnej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nidzicy.

W okresie objętym kontrolą opiekę i pomoc dzieciom zapewniało 2 wychowawców:

- jeden zatrudniony w okresie od 1 września 2016 r. do 28 lutego 2020 r.,
- drugi zatrudniony od 28 lutego 2020 r. do dnia rozpoczęcia kontroli,

którzy spełniali wymogi określone art. 26 ust. 1 pkt 1, lit. a. ustawy. W dokumentacji osobowej wychowawców i Kierownika znajdowały się również stosowne oświadczenia potwierdzające, iż wszyscy wychowawcy spełniali wymagania określone w art. 26 ust. 2 pkt 1, 2 i 3 ustawy, natomiast Kierownik spełniał wymogi określone w art. 25 ust. 2, pkt 2, 3 i 4 ustawy.

Ustalono, że przy zapewnieniu opieki nad dziećmi przebywającymi w Placówce oraz wykonywaniu innych czynności związanych z realizacją jej zadań nie korzystano z pomocy wolontariuszy, o których mowa w art. 28 ust. 3 ustawy /**akta kontroli str. 16/**. Nie wszczęto również wobec żadnego pracownika Placówki postępowania karnego o umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego, o którym mowa w art. 27 ust. 2 ustawy /**akta kontroli str. 16/**.

III. Spełnianie wymagań lokalowych i sanitarnych

Placówka wsparcia dziennego w Magdaleńcu zlokalizowana jest w budynku, którego część jest własnością Gminy, oddaną w trwałą zarząd MOPS w Nidzicy, druga część stanowi własność prywatną.

Świetlica dysponuje następującymi pomieszczeniami:

- salą wyposażoną w stół z krzesłami, meble do przechowywania materiałów niezbędnych do prowadzenia zajęć i komputery (odbywają się w niej zajęcia świetlicowe, zajęcia plastyczne, odrabianie lekcji),
- magazynkiem, w którym przechowywane są naczynia, środki spożywcze itp.,
- 2 toaletami, w tym jedną dostosowaną dla osób niepełnosprawnych.

Placówka dysponowała materiałami niezbędnymi do realizacji pracy z dziećmi tj. materiałami plastycznymi, grammi planszowymi, zabawkami, książkami dla dzieci i młodzieży, sprzętem sportowym (bieżnia, rower stacjonarny) oraz 2 komputerami z dostępem do Internetu, drukarką i rzutnikiem. Do Świetlicy przylega boisko oraz plac, na którym odbywają się uroczystości, ogniska i imprezy plenerowe.

W związku z faktem, iż placówka powstała przed 5 września 2015 roku, nie podlega ocenie pod kątem spełniania wymogów określonych w Rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 13 października 2015 roku w sprawie wymagań lokalowych i sanitarnych, jakie musi spełniać lokal, w którym ma być prowadzona placówka wsparcia dziennego.

IV. Zasady współpracy z rodzinami biologicznymi/opiekunami prawnymi, placówkami oświatowymi i podmiotami leczniczymi

Zgodnie z Regulaminem Placówka prowadzi stałą współpracę z rodzicami/opiekunami prawnymi dzieci. Z informacji udzielonej przez Kierownika wynika, że wychowawcy w okresie objętym kontrolą kontaktowali się z nimi telefonicznie lub osobiście, w zależności od potrzeb i sytuacji. Wychowawcy ustalali również jak wygląda sytuacja szkolna i wychowawcza dziecka oraz obszary, nad którymi należy pracować. Rodzice/opiekunowie angażowali się w życie Świetlicy, pomagali przy organizacji takich przedsięwzięć jak: Wigilia, Jasełka, wspólne kolędowanie, Dzień Babci i Dziadka, a także wyjazdów w czasie ferii i wakacji oraz festynów wiejskich.

W czasie, gdy nie prowadzono zajęć stacjonarnych w Placówce, wychowawcy systematycznie kontaktowali z rodzicami/opiekunami dzieci, telefonicznie oraz za pośrednictwem komunikatorów internetowych, udzielając im wsparcia w realizacji zadań opiekuńczo-wychowawczych. Udzielano im ponadto porad, jak radzić sobie z izolacją, nauką zdalną dzieci a także dostarczano informacji o darmowych poradach psychologów i terapeutów, przekazywano numery telefonów do specjalistów /**akta kontroli str. 17-18/**.

Wychowawcy prowadzili także stałą współpracę z pracownikami MOPS w Nidzicy (pozyskiwanie/wymiana informacji na temat rodzin i dzieci wymagających wsparcia), radą

sołeczką/sołtysem (pozyskiwanie informacji na temat nowych mieszkańców, wymagającym wsparcia Świetlicy, podejmowanie wspólnych inicjatyw) oraz innymi przedstawicielami społeczności lokalnej (Miejsko-Gminną Biblioteką Publiczną w Nidzicy, szkołami podstawowymi, lokalnie działającymi stowarzyszeniami, pozostałymi świetlicami funkcjonującymi na terenie gminy Nidzica). Placówka w okresie objętym kontrolą nie współpracowała z podmiotami leczniczymi, gdyż nie było takiej potrzeby /**akta kontroli str. 17-19**/. Mając na uwadze powyższe, stwierdzono, że Placówka w badanym okresie prawidłowo realizowała zadania określone w art. 23 ust. 1 ustawy.

V. Sposób realizacji i dokumentowania zadań ustawowych wynikających z formy prowadzonej placówki

Praca Placówki prowadzona była w oparciu o roczne plany pracy (sporządzane na rok szkolny), w których określone były tematy zajęć i terminy ich realizacji, metody, formy pracy oraz założone do osiągnięcia cele. Po zakończeniu roku kalendarzowego sporządzano Sprawozdanie z działalności Świetlicy.

Analiza prowadzonej w kontrolowanej Jednostce dokumentacji, w tym indywidualnej 10 wychowanków, wykazała, że w okresie objętym kontrolą prowadzona była ona zgodnie z Regulaminem i obejmowała:

1. Rejestr wychowanków (w dzienniku zajęć),
 2. Dziennik zajęć – osobno na każdy rok szkolny, zawierający wykaz uczęszczających na zajęcia dzieci wraz z ich podstawowymi danymi (data urodzenia, pesel i adres zamieszkania, telefon kontaktowy do rodziców bądź opiekunów), wykaz obecności i nieobecności dziecka na zajęciach, tematy przeprowadzonych zajęć wraz z podaniem liczby osób w nich uczestniczących oraz
 3. indywidualne teczki pracy z dzieckiem, które zawierały:
 - *Kartę zgłoszenia dziecka* – wypełnianą przez rodzica bądź opiekuna dziecka (na jej podstawie odbywało się przyjęcie dziecka do Placówki),
 - *Oświadczenie rodziców/opiekunów prawnych* – w którym rodzice/opiekunowie prawni wyrażali zgodę np. na udział w zajęciach,
 - *Klauzulę zgody na przetwarzanie danych osobowych celem publikacji w mediach*,
 - *Diagnozę dziecka* – którą wychowawca sporządzał do 10 października każdego roku, zgodnie z przyjętymi Procedurami, zawierającą:
 - podstawowe informacje o dziecku i jego rodzinie,
 - ocenę rozwoju i funkcjonowania dziecka,
 - kierunki pracy z dzieckiem,
 - indywidualny plan pracy z dzieckiem,
 - plan pracy z jego rodziną.
 - *Kartę kontaktów z rodziną i instytucjami mającymi wpływ na rodzinę* – w której wychowawca dokonywał wpisów średnio raz w miesiącu,
- oraz dodatkowe, wynikające z „Instrukcji postępowania w związku z zapobieganiem wirusa SARS-Cov-2 w Świetlicy Środowiskowej w Magdaleńcu”, wprowadzone przez Dyrektora MOPS /**akta kontroli str. 23-26**/ dokumenty:
- *Oświadczenia rodziców/opiekunów prawnych* – dotyczące procedur związanych z wystąpieniem SARS-Cov-2
 - *Zgłoszenia woli uczęszczania dziecka do Świetlicy Środowiskowej w Magdaleńcu*.

1. Opieka i wychowanie

Na podstawie analizy dokumentacji oraz pisemnej informacji /**akta kontroli str. 24 i 25**/ stwierdzono, że w roku 2020 na zajęcia w Świetlicy zapisanych było 13 wychowanków, natomiast w roku 2021 – 9.

Biorąc pod uwagę powyższe, stwierdzono, że opieka nad dziećmi sprawowana była zgodnie z zasadą określoną w art. 28 ust. 2 ustawy, tj. pod opieką jednego wychowawcy w tym samym czasie, przebywało nie więcej niż 15 dzieci.

Kontrolujący nie przeprowadzili rozmów z dziećmi przebywającymi w Placówce z uwagi na znaczny wzrost zachorowań związany z sytuacją epidemiczną w kraju. Z przeanalizowanych dzienników zajęć (frekwencji) natomiast wynika, że dzieci regularnie brały udział w zajęciach organizowanych w Placówce.

2. Pomoc w nauce

Podczas kontroli ustalono, że pomoc w nauce udzielana była wszystkim potrzebującym tego dzieciom w formie wsparcia w odrabianiu prac domowych, pomocy w opanowywaniu materiału szkolnego oraz motywowania do nauki. Jak wynika z uzyskanych informacji stanowiących **akta kontroli str. 18-19** wychowawcy Świetlicy byli w stałym kontakcie z pedagogami szkolnymi oraz nauczycielami. Pomagali dzieciom w odrabianiu prac domowych i uzupełnianiu zaległości szkolnych.

3. Organizacja czasu wolnego, zabaw, zajęć sportowych oraz rozwój zainteresowań

Na podstawie informacji przekazanych przez Kierownika oraz analizy dokumentacji ustalono, że Placówka oferowała wychowankom różnorodne formy spędzania czasu wolnego, z uwzględnieniem okresów obostrzeń i nałożonych ograniczeń.

Kontrolowana Jednostka posiada do swojej dyspozycji dużą salę, służącą do zabaw, ćwiczeń i zajęć ruchowych. Korzystano w niej także z telewizora, gier i komputerów. W sali tej odbywały się także zajęcia kulinarne, podczas których dzieci uczyły się przygotowywać proste dania i mogły w ramach pobytu w Świetlicy zjeść wartościowy posiłek.

Świetlica, w miarę możliwości, organizowała uroczystości okolicznościowe takie jak Wigilia, Dzień Babci i Dziadka, Walentynki, Dzień Kobiet, Dzień Matki oraz Dzień Ojca.

Wychowawcy realizowali również zajęcia o charakterze edukacyjno–profilaktycznym, propagujące zdrowy styl życia, wskazujące sposoby rozwiązywania konfliktów bez przemocy, budowania poczucia własnej wartości, rozładowywania złości w sposób społecznie akceptowany.

W czasie wakacji w 2020 r. w ramach realizacji projektu „*Wakacje na Warmii i Mazurach. Świetlice Skarbem Regionu – Dzieciaki Śladem Mazurskich Tajemnic*” /**akta kontroli str. 26-35**/ – organizowano w Placówce zajęcia: profilaktyczne, plastyczne, sportowe, informatyczne i inne w miarę występujących potrzeb. W okresie ferii zimowych w 2020 r. w Placówce były również prowadzone zajęcia dla dzieci. W ramach tych zajęć zorganizowano między innymi międzyswietlicowe turnieje: warcabowy, tenisa stołowego czy wyjazd do kina dla dzieci ze wszystkich świetlic z ternu Gminy Nidzica.

Ferie zimowe w 2021 roku ze względu na stan epidemii były organizowane on-line. W związku z tym, przesyłano dzieciom propozycje gier i zabaw w domu z rodzeństwem i rodzicami, aby spędzały aktywnie czas bez telewizora i komputera. Wakacje 2021 roku wychowankowie spędzali już stacjonarnie w Świetlicy. Korzystając z pogody, podopieczni spędzali większość czasu na świeżym powietrzu z wykorzystaniem dmuchanych zjeżdżałni czy ścieżki edukacyjnej o tematyce

ekologicznej. Dzieci brały również udział w Festynie Rodzinnym w Bartoszkach a także wycieczce do Parku Rozrywki Nowa Holandia w Elblągu.

4. Inne usługi świadczone przez Placówkę oraz inne formy działalności prowadzone przez Placówkę

Pomieszczenia Świetlicy udostępniane są również dla społeczności lokalnej np. na spotkania okolicznościowe, sołeckie czy dla organizacji pozarządowych i lokalnych stowarzyszeń. Świetlica jest ważnym miejscem dla lokalnej społeczności /**akta kontroli str. 19**/.

Uwagi i wnioski :

Mając na względzie pozytywne wyniki ustaleń kontroli, nie wnosi się uwag i rekomenduje dalsze utrzymanie wysokiej jakości usług i działań na rzecz wsparcia dzieci i rodzin.

W związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości w obszarze objętym kontrolą, nie wydaje się zaleceń.

Zgodnie z § 14 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 roku w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz. U. z 2015 r., poz. 1477) od wystąpienia pokontrolnego przysługuje prawo wniesienia zastrzeżeń na zasadach określonych w art. 197d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Termin na wniesienie zastrzeżeń wynosi 7 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

Podstawa prawna:

- § 14 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 roku w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz. U. 2015 poz. 1477),
- art. 197 d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. 2020, poz. 821 ze zm.).

**Z up. WOJEWODY
WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO**

Urszula Jędrychowska
ZASTĘPCA DYREKTORA
Wydziału Polityki Społecznej

Izabela Chowańska – główny specjalista

Lilla Kondrusik – główny specjalista

Do wiadomości:

Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nidzicy.